

Umsögn Dýraverndarsambands Íslands vegna búvörlaga

680. Mál, lagafrumvarp

145. Löggjafabing 2015-2016

Í frumvarpi til laga um velferð dýra, þingskjali 316 – 283. máli (<http://www.althingi.is/altext/141/s/0316.html>), sem lagt var fyrir á 141. löggjafabing 2013-13 var Matvælastofnun, í 34. grein um þvingunarúrræði, heimilt að „fella niður opinberar greiðslur í landbúnaði“ í tilefni brota á lögum og reglugerðum um velferð dýra. Þetta ákvæði var tekið út er Bændasamtök Íslands og Landssamband kúabænda lögðist gegn því.

Í nefndaráli atvinnuveganefndar nr. 1216 (<http://www.althingi.is/altext/141/s/1216.html>) kemur fram að Bændasamtökin töldu slíkar tillögur stangast á við fyrirmæli gildandi laga, svo sem búvörlaga og búnaðarlaga og stangaðist á við samningsskuldbindingar íslenska ríkisins. Landssamband kúabænda taldi úrræðið til þess fallið að draga úr getu búfjáreigenda til að bæta aðbúnað búfjár og stuðla að ójafnræði meðal búfjáreigenda. Einnig var bent á að úrræðið snerti menn augljóslega á mismunandi hátt, en það snerti aðeins þá umráðamenn dýra sem þiggja opinberar greiðslur. Dýraverndarsamband Íslands telur það eðli máls samkvæmt að niðurfelling opinberra styrkja snerti aðeins þá sem þeirra njóta.

Atvinnuveganefnd ræddi úrræðið ítarlega og kom það mat fram að þetta úrræði mundi virka vel og verða skilvirkt. Þá var bent á að dýraeigendur sem þiggja opinberar greiðslur í landbúnaði eigi í ákveðnu samningssambandi við íslenska ríkið og eðlilegt sé að fylgni við landslög sé ein af aukaskyldum samningsaðila. Kom sú skoðun fram að óeðlilegt væri að menn þægju greiðslur úr ríkissjóði á sama tíma og þeir brytu lög. Svo segir í niðurlagi nefndarálitsins: „..... *tilvist úrræðisins er eðlileg og í góðu samhengi við þær kröfur sem telja má eðlilegt að gera til gagnaðila ríkisins að samningum sem fela í sér ráðstöfun opinbers fjár. Því beinir nefndin þeirri beiðni til atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins að það taki til sérstakrar skoðunar hvort ekki sé rétt að skapa rými til upptöku úrræðisins við síðara tilefni, t.d. við endurskoðun búnaðar- og búvörlaga og endurnýjun samninga á grundvelli þeirra.*“

Var ákvæðið tekið út úr lögum um velferð dýra á þessum forsendum. Eftir stendur að úrræðið var ekki tekið upp við endurskoðun á búvöru- og búnaðarlagasamningum sem undirritaðir voru í febrúar 2016. Dýraverndarsamband Íslands taldi víst að farið yrði eftir leiðsögn atvinnuveganefndar, enda ljóst að búfjáreigendur sem þiggja opinberar greiðslur í tengslum við dýrahald sitt eigi í ákveðnu samningssambandi við íslenska ríkið og sjálfsagt sé að fylgni við landslög sé ein af aukaskyldum samningsaðila.

Skýrt og ítrekað hefur komið fram að almenningur á Íslandi vill ekki að skattfé fari í styrki til fólks sem uppvíst verður að illri meðferð dýra í búskap. Enn hafa engir stigið fram í þeirri umræðu og beinlínis lýst yfir stuðningi við að fólk sem uppvíst er að illri meðferð dýra njóti opinberra styrkja til dýrahaldsins. Þetta verður ekki slitið úr samhengi við velferð dýra með rökum um tvöfalda refsingu eða íþyngjandi mismunun, en er áriðandi sem eitt af úrræðum stjórnvalda (Mast) við eftirfylgni varðandi dýravelferð. Fordæmi eru fyrir slíku, til dæmis hvað varðar tannlækna og Tryggingastofnun, en haldi tannlæknar ekki lög er samningi við þá slitið, óháð öðrum breytum.

Dýraverndarsamband Íslands telur ótækt með öllu að ríkið styrki aðila fjárhagslega í gegnum búvörusamninga sem uppvísir eru að lögbrotum eins og alvarlegu dýraníði, í starfsemi sem er grundvöllur styrkveitingarinnar.

Þegar kemur að alvarlegu eða endurteknu dýraníði teljum við að dagsektir, stjórnvaldssektir eða önnur úrræði sem nú er heimilt að beita dýrum til verndar dugi ekki til.

Við skorum á Alþingi að sjá til þess að heimild til að fella niður opinbera styrki vegna alvarlegs eða ítrekaðs dýraníðs verði felld inn í nýja búvörusamninga og búvörlög. Við vísam í nefndaráliðið.

Virðingarfyllt,
Stjóm Dýraverndarsambands Íslands.
Hallgerður Hauksdóttir formaður.